



## Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (drugi senat)

z dne 26. aprila 2018\*

„Predhodno odločanje – Vzajemna pomoč pri izterjavi terjatev – Direktiva 2010/24/EU – Člen 14 – Pravica do učinkovitega pravnega sredstva – Listina Evropske unije o temeljnih pravicah – Člen 47 – Možnost organa prosilca, da zavrne pomoč pri izterjavi, ker terjatev ni bila ustrezno vročena“

V zadevi C-34/17,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo High Court (višje sodišče, Irska) z odločbo z dne 16. januarja 2017, ki je prispela na Sodišče 24. januarja 2017, v postopku

**Eamonn Donnellan**

proti

**The Revenue Commissioners,**

SODIŠČE (drugi senat),

v sestavi M. Ilešič (poročevalec), predsednik senata, A. Rosas, sodnik, C. Toader in A. Prechal, sodnici, ter E. Jarašiūnas, sodnik,

generalni pravobranilec: E. Tanchev,

sodni tajnik: I. Illéssy, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 18. januarja 2018,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za E. Donnellana L. Glennon in E. Silke, solicitors, P. McGarry, SC, in R. Maguire, barrister,
- za the Revenue Commissioners M.-C. Maney, solicitor, N. Travers, SC, B. Ó Floinn, BL, in M. Corry, advocate,
- za grško vlado E. Tsaousi, M. Tassopoulou in K. Georgiadis, agenti,
- za Evropsko komisijo M. Wilderspin, H. Krämer in F. Tomat, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 8. marca 2018

izreka naslednjo

\* Jezik postopka: angleščina.

## Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 14(1) in (2) Direktive Sveta 2010/24/EU z dne 16. marca 2010 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi (UL 2010, L 84, str. 1).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Eamonnom Donnellanom in Revenue Commissioners (v nadaljevanju: Commissioners) v zvezi z izterjavo terjatve, sestavljene iz, prvič, globe, ki jo je E. Donnellanu naložil grški carinski organ, in drugič, obresti in stroškov ali kazni v zvezi s to globo.

### Pravni okvir

#### *Direktiva 2010/24*

- 3 Direktiva 2010/24 je bila sprejeta na podlagi členov 113 in 115 PDEU. V njenih uvodnih izjavah 1, 7, 17, 20 in 21 je navedeno:

„(1) Vzajemna pomoč med državami članicami pri izterjavi medsebojnih terjatev in terjatev Unije v zvezi z nekaterimi davki in drugimi ukrepi prispeva k pravilnemu delovanju notranjega trga.  
[...]

[...]

(7) Vzajemna pomoč lahko vključuje naslednje: zaproseni organ lahko organu prosilcu priskrbi podatke, ki jih ta potrebuje za izterjavo terjatev, ki izhajajo iz države članice prosilke, in vroči dolžniku vse dokumente v zvezi z zadevnimi terjatvami, ki izhajajo iz države članice prosilke. Na zaprosilo organa prosilca lahko zaproseni organ tudi izterja terjatve, ki izhajajo iz države članice prosilke, ali sprejme zavarovanje plačila terjatev, da se zagotovi izterjava teh terjatev.

[...]

(17) Direktiva ne bi smela preprečevati izpolnjevanja obveznosti zagotavljanja širše pomoči, ki izhajajo iz dvostranskih ali večstranskih sporazumov ali dogovorov.

[...]

(20) Ker ciljev te direktive, to je zagotovitve enotnega sistema pomoči pri izterjavi na notranjem trgu, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, in ker te cilje [...] lažje doseže Unija, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti [...].

(21) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki so priznana zlasti v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.“

- 4 V členu 1 te direktive, naslovljenem „Vsebina“, je pojasnjeno, da ta direktiva „določa pravila, v skladu s katerimi morajo države članice v državi članici zagotoviti pomoč pri izterjavi vseh terjatev iz člena 2, nastalih v drugi državi članici“.

5 Člen 2 navedene direktive, naslovljen „Področje uporabe“, določa:

„1. Ta direktiva se uporablja za terjatve v zvezi z:

- (a) vsemi davki in carinami, ki jih obračuna država članica ali se obračunajo v njenem imenu ali jih obračunajo njeni teritorialni ali upravni pododdelki, vključno z lokalnimi organi, ali ki se obračunajo v imenu Unije;

[...]

2. Področje uporabe te direktive vključuje:

- (a) upravne kazni, globe, pristojbine in dodatne dajatve, ki so povezane s terjatvami, za katere se lahko zaprosi vzajemna pomoč v skladu z odstavkom 1, in ki jih naložijo upravni organi, pristojni za obračun zadevnih davkov ali carin ali za izvajanje administrativnih preiskav v zvezi z njimi, ali ki jih potrdijo upravni ali sodni organi na zahtevo navedenih upravnih organov;

[...]

- (c) obresti in stroške, povezane s terjatvami, za katere se lahko zaprosi vzajemna pomoč v skladu z odstavkom 1 ali točko (a) ali (b) tega odstavka;

[...]“

6 Člen 8 te direktive, naslovljen „Zaprosilo za vročitev nekaterih dokumentov v zvezi s terjatvami“, določa:

„1. Na zaprosilo organa prosilca zaproseni organ vroči naslovníku vse dokumente, tudi sodne, ki izvirajo iz države članice prosilke in se nanašajo na terjatev iz člena 2 ali na njeno izterjavo.

[...]“

7 Člen 10 Direktive 2010/24, naslovljen „Zaprosilo za izterjavo“, v odstavku 1 določa:

„Na zaprosilo organa prosilca zaproseni organ izterja terjatve, na katere se nanaša izvršilni naslov v državi članici prosilke.“

8 Člen 11 te direktive, naslovljen „Pogoji v zvezi z zaprosilom za izterjavo“, v odstavku 1 določa:

„Organ prosilec zaprosila za izterjavo ne more predložiti, če in dokler se terjatev in/ali izvršilni naslov v državi članici prosilke izpodbija, razen v primerih, v katerih se uporablja tretji pododstavek člena 14(4).“

9 Člen 12 navedene direktive, naslovljen „Izvršilni naslov v zaproseni državi članici in drugi spremni dokumenti“, določa:

„1. Vsako zaprosilo za izterjavo spremlja enotni izvršilni naslov v zaproseni državi članici.

Ta enotni izvršilni naslov v zaproseni državi članici odraža precejšnje vsebino prvotnega izvršilnega naslova in je edina osnova za izterjavo ali zavarovanje plačila terjatev v zaproseni državi članici. Zanj se v zadevni državi članici ne zahteva nikakršna listina o priznanju, dopolnitvi ali nadomestitvi.

Enotni izvršilni naslov vsebuje vsaj naslednje podatke:

- (a) podatke za identifikacijo prvotnega izvršilnega naslova, opis terjatve, vključno z njeno naravo, obdobje, ki ga terjatev zajema, vse datume, ki so pomembni za postopek izvršitve, ter znesek terjatve in njene sestavne dele, kot so glavnica, nastale obresti itd.;
- (b) ime in priimek ter druge ustrezne podatke za identifikacijo dolžnika;
- (c) naziv, naslov in druge kontaktne podatke:
  - (i) službe, pristojne za oceno terjatve, in, če ta ni ista;
  - (ii) službe, kjer se lahko pridobijo nadaljnji podatki o terjatvi ali možnosti izpodbijanja obveznosti plačila.

[...]

10 Člen 13 te direktive, naslovljen „Izvrševanje zaprosila za izterjavo“, določa:

„1. Za namene izterjave v zaproseni državi članici se vsaka terjatev, za katero je bilo predloženo zaprosilo za izterjavo, obravnava kot terjatev zaprosene države članice, razen če ta direktiva določa drugače. Zaprošeni organ uporabi pooblastila in postopke, ki so določeni v skladu z veljavnimi zakoni in drugimi predpisi zaprosene države članice za terjatve v zvezi z istimi – ali v odsotnosti istih – v zvezi s podobnimi davki ali carinami, razen če ta direktiva določa drugače.

[...]

3. Zaprošeni organ od datuma prejema zaprosila za izterjavo zaračunava zamudne obresti v skladu z zakoni in drugimi predpisi, ki veljajo v zaproseni državi članici.

[...]

11 Člen 14 Direktive 2010/24, naslovljen „Spori“, določa:

„1 Spori v zvezi s terjatvijo, prvotnim izvršilnim naslovom v državi članici prosilki ali enotnim izvršilnim naslovom v zaproseni državi članici in spori v zvezi z veljavnostjo vročitve, ki jo izvede pristojni organ države članice prosilke, spadajo v okvir pristojnosti pristojnih organov države članice prosilke. Če med postopkom izterjave zainteresirana stranka izpodbija terjatev, prvotni izvršilni naslov v državi članici prosilki ali enotni izvršilni naslov v zaproseni državi članici, zaprošeni organ to stranko obvesti, da mora tako pravno sredstvo predložiti pristojnemu organu države članice prosilke v skladu z veljavnimi zakoni v zadevni državi.

2. Spori v zvezi s postopki izvršbe v zaproseni državi članici ali spori, ki zadevajo veljavnost vročitve s strani pristojnega organa zaprosene države članice, se predložijo pristojnemu organu zadevne države članice v skladu z njenimi zakoni in predpisi.

3. Če se pravno sredstvo iz odstavka 1 predloži pristojnemu organu države članice prosilke, organ prosilec o tem obvesti zaprošeni organ ter navede obseg, v katerem se terjatev ne izpodbija.

4. Ko zaprošeni organ od organa prosilca ali od zainteresirane stranke prejme obvestilo iz odstavka 3, takoj prekine izvršilni postopek v zvezi z izpodbijanim delom terjatve, dokler organ, pristojen za zadevo, ne sprejme odločitve, razen če organ prosilec zahteva drugače v skladu s tretjim pododstavkom tega odstavka.

Na zaprosilo organa prosilca ali če zaproseni organ iz kakršnega koli razloga meni, da je to potrebno [...] lahko zaproseni organ sprejme zavarovanje plačila terjatev za zagotovitev izterjave, če to omogočajo veljavni zakoni ali predpisi v zaproseni državi članici.

Organ prosilec lahko v skladu z veljavnimi zakoni in drugimi predpisi države članice prosilke od zaprosenega organa zahteva, naj izterja izpodbijano terjatev ali izpodbijani del terjatve, če to omogočajo zadevni veljavni zakoni in drugi predpisi zaprosene države članice. Vse takšne zahteve morajo biti utemeljene. Če je pozneje izid izpodbijanja ugoden za dolžnika, mora organ prosilec vrniti vse izterjane zneske, skupaj z ustreznim povračilom, v skladu z zakonodajo, veljavno v zaproseni državi članici.

[...]“

- 12 V skladu s členom 28 te direktive so morale države članice sprejeti in objaviti, najpozneje do 31. decembra 2011, zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev z navedeno direktivo, in te določbe uporabljati od 1. januarja 2012.
- 13 S členom 29 Direktive 2010/24 je bila z učinkom od 1. januarja 2012 razveljavljena Direktiva Sveta 2008/55/ES z dne 26. maja 2008 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev za določene prelevmane, carine, davke in druge ukrepe (UL 2008, L 150, str. 28).
- 14 Z Direktivo 2008/55 so bili kodificirani Direktiva Sveta 76/308/EGS z dne 15. marca 1976 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev za določene prelevmane, carine, davke in druge ukrepe (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 1, str. 44) in akti, s katerimi je bila spremenjena.

#### ***Izvedbena uredba (EU) št. 1189/2011***

- 15 Člen 15(1) Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 1189/2011 z dne 18. novembra 2011 o določitvi podrobnih pravil v zvezi z nekaterimi določbami Direktive Sveta 2010/24 (UL 2011, L 302, str. 16) določa:

„Zaprosila za izterjavo ali zavarovanje plačila terjatev vsebujejo izjavo, da so izpolnjeni pogoji iz Direktive 2010/24/EU za začetek postopka za vzajemno pomoč.“

#### **Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje**

- 16 E. Donnellan, irski državljan, se je leta 2002 zaposlil kot voznik težkih tovornih vozil pri TLT International Ltd, ki je prevozno podjetje irskega prava.
- 17 E. Donnellan je julija 2002 v skladu z navodili tega podjetja pri trgovcu v Grčiji prevzel 23 palet oljčnega olja. Na dobavnici v zvezi s tem blagom je bilo kot prejemnik tega blaga navedeno podjetje, ki upravlja supermarkete na Irskem.
- 18 E. Donnellan je 26. julija 2002 to dobavnico predložil carinskemu uradu pristanišča Patras (Grčija). Ob tej priložnosti je carinski uradnik pri pregledu navedenega blaga poleg oljčnega olja odkril 171.800 zavojčkov pretihotapljenih cigaret. Zaradi tega odkritja je bil E. Donnellan pridržan, vozilo in njegov tovor pa sta bila zasežena.
- 19 E. Donnellan je bil 29. julija 2002 na prvi stopnji obsojen zaradi tihotapljenja in izdaje fiktivnih davčnih podatkov. Zaradi teh kršitev je bila zadevna oseba obsojena na tri leta in na eno leto zapora. E. Donnellan je bil takoj zaprt.

- 20 E. Donnellan je bil 17. oktobra 2002 v pritožbenem postopku teh dveh obtožb oproščen in je bil takoj izpuščen.
- 21 Carinski urad v Patrasu je 27. aprila 2009 izdal mnenje, v katerem je predlagal, naj se E. Donnellanu naloži upravna sankcija v višini 1.097.505 EUR, ker je tovor, ki je bil zasežen julija 2002, vseboval 171.800 zavojčkov pretihotapljenih cigaret.
- 22 Grško veleposlaništvo na Irskem je 19. junija 2009 na „E. Donnellana Eamonna Ballyhaunisa, Ireland“, naslovalo priporočeno pošiljko, s katero je tega pozvalo, naj čim prej stopi v stik z njenimi službami, da bi lahko prevzel in podpisal pomembne dokumente, ki se nanašajo nanj.
- 23 Carinski urad v Patrasu je z odločbo z dne 15. julija 2009 po odločbi o odmeri davka z dne 27. aprila 2009 E. Donnellanu naložil denarno kazen v višini 1.097.505 EUR. Ta denarna kazen je bila istega dne objavljena v *Uradnem listu Helenske republike*.
- 24 Grški organi so 14. novembra 2012 Commissioners posredovali zaprosilo za izterjavo v smislu člena 10 Direktive 2010/24, ki je bilo sestavljeno v angleščini in ki se je nanašalo na navedeno denarno kazen v višini 1.097.505 EUR skupaj z obrestmi v znesku 384.126,76 EUR in stroški ali kaznimi v višini 26.340,12 EUR.
- 25 To zaprosilo je med drugim – kot izjava, ki se zahteva s členom 15 Uredbe št. 1189/2011, da so izpolnjeni pogoji iz Direktive 2010/24/EU za začetek postopka za vzajemno pomoč – vsebovalo naslednje podatke:
- „The claim(s) is (are) not contested“ [„Terjatev (terjatve) se ne izpodbija (izpodbijajo)“];
  - „The claim(s) may no longer be contested by an administrative appeal/by an appeal to the courts“ [„Terjatve (terjatev) ni mogoče izpodbijati z upravno pritožbo/s tožbo na sodišču“];
  - „Appropriate recovery procedures have been applied in the State of the applicant authority but will not result in the payment in full of the claim“ [„V državi organa prosilca so bili uporabljeni ustrezni postopki izterjave, ki pa ne bodo pripeljali do celotnega plačila terjatve“].
- 26 E. Donnellan je 15. novembra 2012 od Commissioners prejel dopis z datumom 14. november 2012, v katerem se je od njega zahtevalo, naj plača 1.507.971,88 EUR v 30 dneh iz naslova izterjave navedene denarne kazni, obresti in stroškov ali kazni, ki so bili predmet zaprosila grških organov.
- 27 Temu dopisu je bil priložen „enotni izvršilni naslov“ iz člena 12 Direktive 2010/24, ki je bil napisan v angleškem jeziku. Ta izvršilni naslov se je skliceval na navedeno odločbo carinskega urada v Patrasu, zadevna terjatev pa je bila v njem opredeljena tako: „Multiple duties for illegal cigarette trading“ (različni dolgovi zaradi tihotapljenja cigaret).
- 28 V tem izvršilnem naslovu je bila navedena tudi številka potnega lista E. Donnellana, naslov zadevne osebe pa je bil opredeljen kot „known“ (znan).
- 29 Po prejemu navedenega dopisa z dne 14. novembra 2012 je E. Donnellan pooblastil solicitorja za pridobitev pojasnil v zvezi z odločbo carinskega urada v Patrasu.
- 30 E. Donnellan je 11. junija 2014 pred High Court (višje sodišče, Irska) sprožil postopek za pravno varstvo pred izvršitvijo zaprosila za izterjavo zahtevanih zneskov.
- 31 To sodišče je 12. decembra 2014 izdalo začasno odredbo o odlogu izvršitve tega zaprosila do odločitve v tej zadevi.

- 32 Commissioners pred High Court (višje sodišče) trdijo, da morajo, ker E. Donnellan v Grčiji v zvezi z zadevno terjatvijo ni vložil pravnega sredstva, zaprosilu za izterjavo ugoditi in opraviti njegovo prisilno izvršbo.
- 33 E. Donnellan trdi, da mu je bila v Grčiji odvzeta pravica do učinkovitega pravnega sredstva in da Commissioners v teh okoliščinah zaprosilu za izterjavo ne morejo ugoditi.
- 34 E. Donnellan je v zvezi s tem med drugim predložitvenemu sodišču predložil poročilo, ki ga je sestavil A. Siaperas, izvedenec grškega prava. V skladu s tem poročilom je bil zadnji datum, na katerega bi lahko E. Donnellan vložil pravno sredstvo zoper odločbo carinskega urada v Patrasu, 13. oktober 2009, in sicer 90 dni po objavi sankcije v *Uradnem listu Helenske republike*.
- 35 Predložitveno sodišče na podlagi vseh dokumentov iz spisa sklepa, prvič, da priporočeni dopis z dne 19. junija 2009, ki ga je grško veleposlaništvo naslovilo na E. Donnellana, temu ni bil vročen, drugič, da je ta za obstoj odločbe, s katero mu je bila naložena denarna kazen, izvedel 15. novembra 2012 in, tretjič, da je bil o vsebini te odločbe in razlogih zanjo obveščen šele s poznejšimi dopisi, zlasti z dopisoma grškega ministrstva za finance z dne 31. marca 2014 in z dne 29. decembra 2015.
- 36 Po mnenju predložitvenega sodišča iz ustaljene sodne prakse irskih sodišč, irske ustave ter obveznosti Irske na podlagi Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu (v nadaljevanju: EKČP), izhaja, da nobeno irsko sodišče ne more odobriti izvršitve odločbe, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki zadevni osebi ni bila vročena in ki poleg tega temelji na dejanskem stanju, na podlagi katerega je bilo za zadevno osebo ugotovljeno, da je nedolžna. Izvršitev takšne odločbe bi namreč na Irskem posegla v javni red.
- 37 Predložitveno sodišče ob upoštevanju, da Direktiva 2010/24 ne omogoča izpodbijanja zakonitosti odločbe grških organov pred irskimi sodišči, meni, da načela prava Unije, kot izhajajo iz sodbe z dne 14. januarja 2010, Kyrian (C-233/08, EU:C:2010:11), vseeno kažejo na to, da je na podlagi izjemnih okoliščin predložitvenemu sodišču lahko dovoljeno, da se za zavrnitev izvršitve zaprosila za izterjavo, kakršno je to v postopku v glavni stvari, opre na Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).
- 38 High Court (višje sodišče) je v teh okoliščinah prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali člen 14(1) in (2) Direktive 2010/24 High Court (višje sodišče) preprečuje, da pri odločanju o izvršljivosti ‚enotnega izvršilnega naslova‘ na Irskem, ki ga je 14. novembra 2012 izdal carinski urad v Patrasu za upravne kazni in globe v znesku 1.097.505 EUR, naložene 15. julija 2009 za domnevno tihotapljenje 26. julija 2002 (pri čemer se znesek nato zviša na 1.507.971,88 EUR zaradi obresti in kazni):

- upošteva pravico do učinkovitega pravnega sredstva in poštenega sojenja v razumnem roku za irskega državljanja in državljanja Evropske unije v zvezi z zahtevo za izvršitev (glej člen 47 Listine ter člena 6 in 13 EKČP, katerih vsebina ustreza pravicam državljanov na podlagi členov 34, 38 in 40.3 irske ustave) v okoliščinah, v katerih je bil zadevni postopek [zadevni stranki] prvič pojasnjen v ‚neuradnem prevodu‘ v angleščino [...] v dopisu [grškega] ministrstva za finance [...] z dne [29. decembra 2015] irski davčni upravi in odvetnikom [zadevne stranke] na Irskem;
- upošteva cilja Direktive 2010/24, to je zagotoviti vzajemno pomoč (uvodna izjava 20 Direktive 2010/24) in izpolnjevati obveznosti zagotavljanja širše pomoči, ki izhaja iz EKČP (uvodna izjava 17 Direktive 2010/24), kot je pravica državljanov do učinkovitega pravnega sredstva na podlagi člena 47 Listine in člena 13 EKČP;

- upošteva polni učinek prava Unije za svoje državljane, zlasti ob upoštevanju točke 63 sodbe z dne 14. januarja 2010, Kyrian, C-233/08[, EU:C:2010:11]?”

### Vprašanje za predhodno odločanje

- 39 Predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člen 14(1) in (2) Direktive 2010/24 razlagati tako, da nasprotuje temu, da pristojni organ ene države članice zavrne izvršitev prošnje za izterjavo terjatev, ki se nanaša na denarno kazen, naloženo v drugi državi članici, iz razlogov, povezanih s pravico zadevne osebe do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem.
- 40 Najprej je treba poudariti, da je načelo vzajemnega zaupanja med državami članicami v pravu Unije temeljnega pomena, saj omogoča vzpostavitev in ohranjanje območja brez notranjih meja. To načelo med drugim zlasti v zvezi z območjem svobode, varnosti in pravice od vsake države zahteva, da razen v izjemnih okoliščinah šteje, da vse druge države članice spoštujejo pravo Unije, zlasti temeljne pravice, priznane s tem pravom (mnenje 2/13 (Pristop Unije k EKČP) z dne 18. decembra 2014, EU:C:2014:2454, točka 191 in navedena sodna praksa).
- 41 Kljub temu, da Direktiva 2010/24 spada na področje notranjega trga, in ne na področje svobode, varnosti in pravice, pa temelji tudi na načelu vzajemnega zaupanja, ki je bilo navedeno zgoraj. Izvajanje sistema medsebojne pomoči, ki je bil vzpostavljen s to direktivo, je odvisno od obstoja zaupanja med zadevnimi nacionalnimi organi.
- 42 Zlasti iz člena 12(1) te direktive je razvidno, da izterjava terjatve v zaproseni državi članici temelji na „enotnem izvršilnem naslovu“, s katerim organ prosilec zaprosenemu organu posreduje podatke iz prvotnega izvršilnega naslova, ki omogoča sprejetje izvršilnih ukrepov v državi članici prosilke. V zaproseni državi članici se ne zahteva nikakršen akt o priznanju, dopolnitvi ali nadomestitvi tega enotnega izvršilnega naslova.
- 43 Poleg tega je iz člena 14(1) Direktive 2010/24 razvidno, da se kakršno koli izpodbijanje terjatve, tega prvotnega izvršilnega naslova ali vročitve, ki jo izvede pristojni organ države članice prosilke, izvede pred pristojnim organom te države članice, in ne pred organom zaprosene države članice.
- 44 Direktiva 2010/24, čeprav organom zaprosene države članice sploh ne podeljuje pooblastila za nadzor nad dejanji države članice prosilke, v členu 14(2) izrecno omejuje pristojnost teh organov izvajati nadzor nad dejanji zaprosene države članice.
- 45 Čeprav morajo biti akti, ki so jih sprejele države članice v okviru ureditve medsebojne pomoči, ki jo določa Direktiva 2010/24, v skladu s temeljnimi pravicami Unije, med katerimi je pravica do učinkovitega pravnega sredstva iz člena 47 Listine, iz tega nikakor ne izhaja, da bi morale biti mogoče dejanja države članice prosilke izpodbijati tako pred sodišči te države članice kot pred sodišči zaprosene države članice. Nasprotno, ta sistem pomoči, ker med drugim temelji na načelu vzajemnega zaupanja, povečuje pravno varnost glede določitve države članice, v okviru pristojnosti katere se obravnavajo spori, in tako preprečuje *forum shopping* (glej po analogiji sodbo z dne 21. decembra 2011, N. S. in drugi, C-411/10 in C-493/10, EU:C:2011:865, točka 79).
- 46 Iz tega sledi, da tožba, ki jo je zadevna oseba vložila v zaproseni državi članici za zavrnitev zahtevka za plačilo, ki ga je pristojni organ te države članice nanjo naslovil za izterjavo terjatev v državi članici prosilke, ne more voditi do preizkusa zakonitosti te terjatve.



- 47 Nasprotno, kot je Sodišče že poudarilo, ni mogoče izključiti, da lahko zaproseni organ izjemoma odloči, da organu prosilcu pomoči ne odobri. Izvršitev zaprosila za izterjavo se tako med drugim lahko zavrne, če se izkaže, da bi izvršitev zaprosila za izterjavo terjatve lahko posegla v javni red države članice, iz katere je zaproseni organ (glej v zvezi s členom 12 Direktive 76/308, ki mu v bistvu ustreza člen 14 Direktive 2010/24, sodbo z dne 14. januarja 2010, *Kyrian*, C-233/08, EU:C:2010:11, točka 42).
- 48 V zvezi s tem je treba poudariti, da se v skladu s členom 13(1) Direktive 2010/24 terjatev, za katero je bilo predloženo zaprosilo za izterjavo, obravnava kot terjatev zaprosene države članice, ta pa mora tako izvajati pristojnost in postopke, ki so določeni z zakoni ali drugimi predpisi, ki veljajo za terjatve v zvezi z enakimi ali podobnimi davki ali dajatvami v njenem pravnem redu. Vendar si je težko predstavljati, da izvršilni naslov za izterjavo enake ali podobne terjatve zaprosene države članice ta izvrši, če bi ta izvršitev lahko posegla v njen javni red (glej po analogiji, kar zadeva Direktivo 76/308, sodbo z dne 14. januarja 2010, *Kyrian*, C-233/08, EU:C:2010:11, točka 43).
- 49 Glede na to mora Sodišče preveriti meje, znotraj katerih lahko organi države članice zavrnejo – z uporabo nacionalnih pristopov, kakršni so tisti, ki se nanašajo na njihov javni red – zagotavljanje pomoči drugi državi članici v okviru sistema sodelovanja, ki ga določa zakonodajalec Unije (glej v tem smislu sodbi z dne 28. aprila 2009, *Apostolides*, C-420/07, EU:C:2009:271, točki 56 in 57, in z dne 25. maja 2016, *Meroni*, C-559/14, EU:C:2016:349, točki 39 in 40).
- 50 Poleg tega iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je treba omejitve načela vzajemnega zaupanja razlagati ozko (glej zlasti sodbe z dne 14. novembra 2013, *Baláž*, C-60/12, EU:C:2013:733, točka 29; z dne 16. julija 2015, *Diageo Brands*, C-681/13, EU:C:2015:471, točka 41; z dne 25. maja 2016, *Meroni*, C-559/14, EU:C:2016:349, točka 38, in z dne 23. januarja 2018, *Piotrowski*, C-367/16, EU:C:2018:27, točka 48).
- 51 V obravnavanem primeru, ne glede na izjavo, navedeno v zaprosilu za izterjavo, v skladu s katero so se postopki izterjave uporabili v državi članici prosilki, ni sporno, kot je navedeno v predložitveni odločbi, da je šele v trenutku, ko je pristojni organ zaprosene države članice zadevni osebi poslal zahtevek za plačilo skupaj z enotnim izvršilnim naslovom, ta oseba izvedela, da ji je bila več let pred tem v državi članici prosilki naložena denarna kazen. Predložitveno sodišče poleg tega ugotavlja, da je zadevna oseba šele dolgo po tem, ko je izvedela za obstoj te sankcije, pridobila natančnejše informacije o vsebini in obrazložitvi odločbe, s katero ji je bila naložena ta sankcija.
- 52 V teh okoliščinah to sodišče meni, da bi bilo zavrnitev izvršitve zaprosila za izterjavo mogoče upravičiti iz razlogov, povezanih s pravico do učinkovitega pravnega sredstva, in na podlagi dejstva, da je na Irskem izvršitev denarne kazni, ki zadevni osebi ni bila vročena, v nasprotju z javnim redom.
- 53 Za presojo, ali okoliščine, kot so tiste, ki jih navaja predložitveno sodišče, lahko, ne da bi bilo z njimi kršeno načelo medsebojnega zaupanja, vodijo do zavrnitve izvršitve, je treba najprej poudariti, da enotni izvršilni naslov, ki ga je organ prosilec naslovil na zaproseni organ za izterjavo terjatve in ki ga je posredoval zadevni osebi v prilogi k zahtevku za plačilo, nima funkcije vročitve odločbe, ki je bila sprejeta v državi članici organa prosilca, ki utemeljuje to terjatev, zadevni osebi. Namen tega izvršilnega naslova, v katerem so, kot je bilo opozorjeno v točki 9 te sodbe, med drugim navedeni vrsta terjatve in njen znesek ter osebni podatki zadevne osebe, je organom zaprosene države članice omogočiti sprejetje izvedbenih ukrepov in jim zagotoviti pomoč pri izterjavi. Vendar sporočitev navedenega izvršilnega naslova, ne da bi bila odločba o naložitvi denarne kazni in obrazložitev v zvezi s to odločbo posredovani zadevni osebi, ne pomeni vročitve te odločbe.
- 54 Nato je treba opozoriti, da je cilj ureditve vzajemne pomoči pri izterjavi terjatev zlasti zagotavljanje učinkovitega vročanja vseh aktov in odločb v zvezi s terjatvijo ali njeno izterjavo, ki jih izda država članica, v kateri ima sedež organ prosilec (glej v zvezi z Direktivo 76/308 sodbo z dne 14. januarja

2010, Kyrian, C-233/08, EU:C:2010:11, točka 57). Člen 8 Direktive 2010/24 v zvezi s tem določa možnost, da organ, ki je izdal terjatev, pristojni organ države članice stalnega prebivališča zadevne osebe zaprosi za pomoč pri vročitvi dokumentov v zvezi s to terjatvijo.

- 55 Nazadnje je treba poudariti, da mora zadevna oseba za uresničevanje svoje pravice do učinkovitega pravnega sredstva v smislu člena 47 Listine, zoper odločbo, ki posega v njen položaj, vedeti za razloge, na katerih odločba, ki je bila sprejeta v zvezi z njo, temelji, bodisi z branjem same odločbe bodisi s sporočitvijo teh razlogov na njeno zahtevo, da bi lahko branila svoje pravice v najboljših mogočih pogojih in se ob polnem poznavanju zadeve odločila, ali je zadevo koristno predložiti pristojnemu sodišču (sodba z dne 4. junija 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, točka 53 in navedena sodna praksa).
- 56 V okoliščinah, kakršne so te, ki jih je v postopku v glavni stvari ugotovilo predložitveno sodišče, v zvezi z zadevno osebo poteka postopek za izvrševanje zaprosila za izterjavo iz Direktive 2010/24, čeprav ji zadevna denarna kazen ni bila vročena. Zadevna oseba je tako v položaju, v katerem zaproseni organ od nje zahteva plačilo zneska navedene kazni skupaj z obrestmi in stroški iz člena 2(2)(c) te direktive ter zamudnimi obrestmi iz člena 13(3) te direktive, kljub temu, da ni mogla – ker ni dovolj dobro poznala vsebine odločbe, s katero ji je bila naložena sankcija, in razlogov zanjo – te odločbe izpodbijati v državi članici organa prosilca.
- 57 Vendar kot je v bistvu generalni pravobranilec poudaril v točki 70 sklepnih predlogov, položaj, v katerem organ prosilec zaprosi za izterjavo, ki temelji na odločbi, ki zadevni osebi ni bila vročena, ni skladen s pogojem za zaprosila za izterjavo, ki je določen v členu 11(1) Direktive 2010/24. Ker namreč v skladu s to določbo zaprosila za izterjavo v smislu te direktive ni mogoče predložiti, če in dokler se terjatev in/ali izvršilni naslov v državi članici izvora izpodbijata, takega zaprosila prav tako ni mogoče predložiti, če zadevna oseba ni bila obveščena o samem obstoju te terjatve, saj je ta informacija nujen pogoj za izpodbijanje te terjatve.
- 58 Ta razlaga je poleg tega potrjena s členom 47 Listine in sodno prakso Sodišča na področju vročanja sodnih dokumentov. Iz te sodne prakse med drugim izhaja, da je treba za zagotovitev spoštovanja pravic iz navedenega člena 47 zagotoviti ne le to, da naslovnik nekega pisanja dejansko prejme zadevno pisanje, temveč tudi to, da mu je omogočena seznanitev ter dejansko in popolno razumevanje smisla in obsega pravnega sredstva, vloženega proti njemu v tujini, tako da se lahko v izvorni državi članici učinkovito sklicuje na svoje pravice (glej v tem smislu sodbo z dne 16. septembra 2015, Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603, točki 31 in 32 ter navedena sodna praksa). Ti preudarki so upoštevni tudi v okviru Direktive 2010/24.
- 59 Zato kadar je predloženo zaprosilo za izterjavo, čeprav zadevna oseba ni imela možnosti zadeve predložiti sodiščem države članice prosilke pod pogoji, ki so v skladu s temeljno pravico do učinkovitega pravnega sredstva, pravila iz člena 14(1) Direktive 2010/24, kakor je bilo preneseno v nacionalno pravo, ni mogoče razumno uporabiti v zvezi z njo.
- 60 To velja še toliko bolj, če je, tako kot v obravnavanem primeru, organ prosilec v zahtevku za izterjavo sam navedel, in sicer v obravnavanem primeru pred dnevom, ko je zadevna oseba izvedela za obstoj zadevne terjatve, da v državi članici prosilki ni bilo več mogoče vložiti upravnega ali sodnega pravnega sredstva za izpodbijanje te terjatve. Čeprav je grška vlada pozneje v svojem stališču pred Sodiščem res trdila nasprotno, ker je navedla, da možnost za vložitev tožbe ni prenehala po izteku roka za vložitev tožbe, ki začne teči z objavo te terjatve v *Uradnem listu Helenske republike*, pa zadevni osebi ni mogoče očitati, da je upoštevala podatek, ki ga je podal organ prosilec v zaprosilu za izterjavo in v zvezi s katerim je po tem, ko je izvedela za obstoj navedene terjatve, prejela kopijo in ga je preverila prek izvedenca grškega prava, ki je ta podatek potrdil.

- 61 Iz zgoraj navedenega izhaja, da izjemen položaj, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, v katerem organ države članice zaprosi organ druge države članice za izterjavo terjatve, ki se nanaša na denarno kazen, za katero zadevna stranka ni vedela, lahko upravičeno vodi do zavrnitve pomoči pri izterjavi s strani zadnjenavedenega organa. Pomoč, ki jo določa Direktiva 2010/24, je, kot kažejo naslov in več uvodnih izjav te direktive, opredeljena kot „vzajemna“, kar med drugim pomeni, da mora organ prosilec pred predložitvijo zaprosila za izterjavo ustvariti pogoje, v katerih bo lahko zaproseni organ koristno in v skladu z osnovnimi načeli prava Unije zagotovil svojo pomoč.
- 62 Glede na vse zgoraj navedeno je treba na zastavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 14(1) in (2) Direktive 2010/24 v povezavi s členom 47 Listine razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da organ države članice zavrne izvršitev zaprosila za izterjavo, ki se nanaša na terjatev v zvezi z denarno kaznijo, naloženo v drugi državi članici, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ker odločba o naložitvi te sankcije zadevni osebi ni bila ustrezno vročena pred predložitvijo zaprosila za izterjavo navedenemu organu na podlagi te direktive.

### **Stroški**

- 63 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

**Člen 14(1) in (2) Direktive Sveta 2010/24/EU z dne 16. marca 2010 o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev v zvezi z davki, carinami in drugimi ukrepi v povezavi s členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da organ države članice zavrne izvršitev zaprosila za izterjavo, ki se nanaša na terjatev v zvezi z denarno kaznijo, naloženo v drugi državi članici, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ker odločba o naložitvi te sankcije zadevni osebi ni bila ustrezno vročena pred predložitvijo zaprosila za izterjavo navedenemu organu na podlagi te direktive.**

Podpisi